

نقد تثلیث

«تأثیر پذیری اعتقاد به تثلیث از ادیان شرک آلود»

پایگاه جامع فرق، ادیان و مذاهب
www.adyannet.com

شراب در میترائیسم که شبیه مراسم عشاء ربانی است.^(۸) راستی چرا ساختمان کلیساها اینقدر شبیه معابد میتراپرستان رومی ساخته شده و چرا لباسهای رسمی پاپ شبیه موبدان معبد میترا است؟^(۹) و...؟

در سال ۴۳۱م، «سیریل» اسقف اسکندریه در موعظه‌ای در شهر «افسس» (شهری واقع در ترکیه امروز) بسیاری از تعبیری را که مردم مشرک رومی نسبت به الاهی بزرگ مادر (آرتمیس - دیانا) به کار می‌بردند دربارهٔ مریم عذرا بکار برد و علی‌رغم اعتراض نسطوریان، در همان سال، حضرت مریم را به مادر خدا ملقب ساختند.^(۱۰)

اینها نمونه‌هایی از صدها شاهد تاریخی است بر اینکه مسیحیت امروزی تحریف شده و عقیده به تثلیث و بسیاری از آیینها و اندیشه‌های آن، متأثر از بت پرستی و عقاید و باورهای مربوط به آن می‌باشد.

۸. آیین مهر، هاشم رضی، ص ۵۳۸-۵۳۹.

۹. عصر ایمان، ویل دورانت، ص ۲۴۱۸.

۱۰. همان.

دیده می‌شود. سه خدای میترا و کوتکس و کوتیپاس.^(۵) هرچند تثلیث مسیحیت عیناً همان تثلیث میترائی نیست؛ اما به یقین می‌توان گفت که مسیحیت از میترائیسم رنگ گرفته است.

برخی از داستانها، عقاید و آداب دیگر مسیحیان نیز تأثیر گرفته از میترائیسم است. به عنوان مثال داستان شام آخر میترا، تأمل برانگیز است. میترا با پایان وظایف خود در جهان، مجلس مهمانی دایر می‌کند و با یاران خود به صرف آخرین سور پرداخته و بعد به آسمان صعود می‌کند. عجیب نیست که این داستان خیلی شبیه شام آخر عیسی ﷺ است؟ همینطور تولد میترا، که با حضور شبانان و تقدیس ایشان همراه می‌شود و جالب تر آنکه روز تولد عیسی همان روز تولد میترا (مهر شکست ناپذیر) در اولین شب زمستان (روز تولد خورشید) یعنی ۲۵ دسامبر واقع شده است.^(۶)

شواهد تاریخی دلالت بر این دارد که مسیحیان شرق تا قرن چهارم جشن روز تولد را بر طبق رسوم اولیه مسیحیان، روز ششم ژانویه برگزار کرده و مسیحیان غربی را به آفتاب پرستی و بت پرستی متهم می‌کردند.^(۷) اگر این امر را هم اتفاقی بدانند، باز شباهتهای دیگری را می‌توان یافت؛ مثل اینکه روز تعطیل مسیحیان (Sunday) روز خورشید است و یا شباهت مراسم شام وحدت و خوردن نان و

۵. آیین مهر، هاشم رضی، ص ۵۱۳.

۶. همان، ص ۵۲۱.

۷. عصر ایمان، ویل دورانت، ص ۱۶۰۳.

تفکیک‌ناپذیرند و بر اساس کتاب «ماتسیاپورنا» سه صورت خدای واحد هستند.^(۳)

تأثیرپذیری مسیحیت از میترائیسم

مسیحیت در دامان تمدن رومی رشد یافت و با حمایت میتراپرستان رومی قدرت گرفت. ویل دورانت به نقل از تامس پین انگلیسی می‌نویسد: «اساطیر مسیحیت، صرفاً

همان اساطیر دوران شرک بوده که سرانجام در جلوه‌های دیگری نمودار می‌شود... تئوری مسیحیت، چیزی کم‌تر از بت‌پرستی اساطیری کهن، ندارد؛ ولی به رنگ و قالب جدید درآمده است.»^(۴)

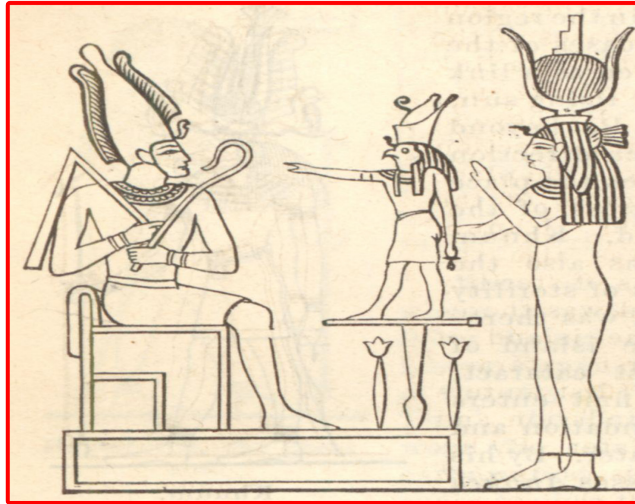
شبهاتهای مسیحیت و میترائیسم تا آنجاست که نمی‌توان گفت این امر اتفاقی است. رد پای تثلیث در دین میتراپی

۳. ادیان و مکتبهای فلسفی هند، داریوش شایگان، ص ۲۴۸-۲۵۱.

۴. عصر ایمان، ویل دورانت، ص ۷۱۵۰.

تثلیث در ادیان شرک آلود

در برخی ادیان شرک آلود تثلیث وجود دارد. به عنوان مثال تثلیث مصری از سه ضلع اوزیریس، ایزیس، هورس

تشکیل شده است. اوزیریس و هورس خدایانی هستند که از مرگ برخاستند و سبب نجات بشر شدند. ست برادر اوزیریس گناه را به جهان آورد و اوزیریس امید را به جهان باز آورد و هورس خدای حامی فراعنه و نگهبان آبادانی مصر است.^(۲)

این اتفاق در هندوئیسم نیز تکرار می‌شود. در تثلیث هندویی برهما در نقش آفریدگار، ویشنو در نقش محافظ، شیوا در نقش مخرب می‌باشد. این سه خدای بزرگ، مقامی هم طراز دارند و هر یک از آنها به منزله یکی از ارکان واقعیت سه گانه است. این سه شخصیت در اصل،

۲. فرهنگ نمادهای آیینی، جی. سی. کوپر، ص ۲۸۹.

تأثیرپذیری اعتقاد به تثلیث از ادیان شرک آلود

هیچ پیامبری قبل و بعد از عیسی علیه السلام درباره تثلیث صحبت نکرده است؛ نه ابراهیم علیه السلام و نه موسی علیه السلام و نه حضرت محمد صلی الله علیه و آله. حتی در کتاب مقدس مسیحیان نیز به صراحت چیزی درباره تثلیث وجود ندارد.

«هارپر کالینز» در دایره المعارف کاتولیک می‌گوید: «امروز، دانشمندان همگی بر این نظر توافق دارند که آموزه تثلیث نه در عهد قدیم و نه در عهد جدید وجود ندارد.»^(۱)

حال این سؤال مطرح است که چرا باید عقیده‌ای که اساس الهیات مسیحی بر آن استوار است، در کتاب مقدس به صراحت ذکر نشده باشد؟ چرا این آموزه در کتابهای آسمانی دیگر نیامده و از این مهم‌تر، چرا اعتقاد به خدایان سه‌گانه در اقوام بت‌پرست و مشرک و ادیان شرک آلود مصری، هندی، یونانی و رومی دیده می‌شود؟

1. *The HarperCollins Encyclopedia of Catholicism* states: Richard McBrien, general editor, 1995, "God," pp. 564-565

